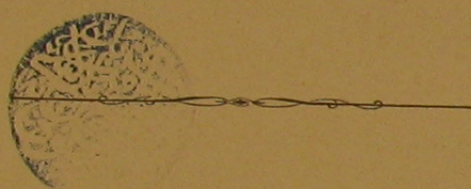

کربد لہائی اسلامیه ی محبائی منفقہ مخصوص

سید محمد علی بن محمد بن محمد

نسخہ فوق العادہ سی

معارف نظارت جلیله سنک فی ۲۶ صفر سنہ ۱۳۱۵ و فی ۱۵ تموز سنہ ۱۳۱۳ تاریخ
و ۴۳ نومرو لی رخصتنامہ سی حائزدر

استانبول

(محمود بك) مطبعہ سی — باب عالی ہوارندہ ابوالعزیز جادو سنہ نومرد ۷۲

۱۳۱۵

مقاله مخصوصه

تداوی بالموسیقی

حاصلاتی کرید محتاجین اسلامیه سنه ترك
ایدلك اوزره (رسمی فتره) اداره سی طرفدن
بر نسخه فوق العاده چیقارلمسی تصیم ایدلمش
ذاتاً آره صره معاونت قلمیه سنده بولسیدیغ
غزته نك بویه بر امر خیره تخصیص ایدیلان نسخه
سنده اثر حقیرانه مك دخی بولنمسی آرزو ایدیلر ك
فن بدیع موسیقی به متعلق بر مقاله نك تحریری بزم
حصه مزه دوشمش . اولکی کون ادیب محترم ساح
بك افندیغن آیدیم تذکره مخصوصه محرر عاجزی
ایقاي وظیفه به دعوت ایدیوردی .

سر آمدان ارباب قلمك آثار بر کزیده سنه
بر جلوه کاه بدایع پناه اوله جق شو نسخه نفیسه ده
اخذ موقع ایده بیله جك اثر وجوده کتور مکده کی
عجز می دوشونجه اول امرده بیان معذرتله دعوت
واقعیه اجابت ایتما مکی ذهنه قومیش ایسه مده
بر طرفدن متبادر خاطر کترانه م اولان « الامر
فوق الادب » مضمونه دیگر جهتندن ده آرزوی
خدمت انضمام ایدنجه هر چه بادا بادی کوزه آلدیر رق
بوجعیت محترمه ادبیه کمال عجز وافتقارمله برابر
پیرو اولمقدن کنیدی آله مدم .

دون اقشام شرکتك ۲۱ نومرولی واپورنده
یالکیزجه بر کوشه یه چکلمش ، یازم جقم مقاله نك
مباحث موسیقیه دن هانکی بجه عائد اولمسی مناسب
دوشه جکفی تفکر ایله مشغول بولنمش ایدم که
اعز رفقادن بری النده بر بآکت رسائل موقوته
وساژه اولدینی حالد یانمه کلوب او طوره رق
سبب تفکر می صورتدی . دوشوندیکی کنیدیسنه
ا کلاتدم . رفیقم فوق العاده محظوظیتله :

بوشمیدر کزدیکم دیار حیات
یوقی بر آشنای حسیات

§

ای اکلوب بر کون ایلین آرام
شو جوار حزین و تنهاده
سندن اول بویردده پر آلام
کلدی بر قاب زار ، فریاده
باصدیغک یرلر ك شکوفه لری
اولدی پرورده سرشك تری

سجای زاده

عمره

غزل

رفیق اولماز موافق اهل درده جامدن بشقه
بولماز آکلایان حال دل ناکامدن بشقه
خروش موج پیدر پی ورود بیکران آسا
ره عمره کلن یوق محنت ایامدن بشقه
جهان زندگانی بر تلاطم خیز در یادر
نه ایسترسه ك بولور ساك ساحل آرامدن بشقه
سنگ چون منکر اولمق نور حکمت پك طبیعیدر
نه کورمشسك جهانده ظلمت او هامدن بشقه
اولور هر ولوله نابود ، کردونده قالان یوقدر
صریر دلنشین نازك افلامدن بشقه
نه کسب ایتدم حیاتمدن بو بندر کاه فانیده
اوده نسیانه مرهون ، آم بوش بر نامدن بشقه
کذا

رؤف یکتا بک

« — او حالده بو تصادفز پک اصابت اولمش!
موسیقی به اولان مراقبگری بیلدیکمدن دمیچک
او قودیم شومقاله اوزرینه سزگه تعاطی افکار
ایتمک ایسترایدم . »

دیهرک محترم (ترجمان حقیقت) غزنی سی طرفندن
کرید محتاجینه اعانه ترتیب وتمثیل ایدیلان نسخه
فوق العاده نیک اوتوزیدنچی صحیفه سنده (آهنگ
صحت) عنوانیه مندرج بولنان مقالیه ی بولوب
باشدن نهایتنه قدر او قودی .

کرچه بو مقاله موسیقی ایله تدای مسئله سندن
صورت جدیدده باحث اولیوب محرر عالیقدرینک
اسکی برغزیده کوردیکی برقره اوزرینه وارد
خاطری اولان تصورات مزاج آمیزی بر طرز
لطیفه پردازیده مصور اوله رق قلمه النمش ایسه ده
(تدای بالموسیقی) فکرینک پک قدیم زمانلردن بری

موجود اولدینی، حتی ممالک شرقیه ده کی دارالشفاء
لرک اکثری سنده وقتیه برر موسیقی هیئت
بوله رق علل عقلیه و روحانیه دن بعضلرینک
موسیقی ایله تدای سینه موفقیت الیردیکی حالده نصلسه
صکرم لری بر طاقم هوا پرستانک بوتدای روحانی بی
سوء استعماله اوضر اتمسندن طولانی دارالشفاء برر
دارالطرب شکلی آلمغه باشلادیغندن شو صورت تدا
وینک منعه مجبوریت کورلدیکی کتب موسیقییه ده
منظور من اولدینی کی ازمئه اخیرده اوروپا مدققین
علماسی طرفندن دخی بومسئله نازکه حقنده نتیجه
تجارب و تدقیقات ذاتیه لری اوله رق متعدد کتب
فیه نشر اولندیغنی بر تفصیل رفیقه آگلاده رق
برخی ایضاحات ویردم . بواضاحاتدن زیاده سیله
نمون قالان آرقداشم (تدای بالموسیقی) مسئله
مهمه سنک من القدیم مراقفی موجب اولدیغندن بچله

بوابده دهاطرافلی معلوماتی محتوی بر مقاله یازده جق اولور ایسمم جداً مقبوله کچه جگنی سویلدی .

ذاتاً بر زمین بحث و مقال تحریر سیله مشغول اولدیغم صرهدده وقوع بولان شو اخطار مشوقانه اوزرینه آرتق بشقه موضوع آرامغزلوم کورمیه رک مسئله مذکورده دن بحث ایتمکی قطعاً قرار اشیدردم . او آراق واپور بشکطاشه کلمش اولدیغدن رفیقم وداع ایدرک اورایه چیقدی . محرر عاجز دخی هان آشاغی قاره یه اینرک بورایه قدر مشمول نکاه قارئین اولان سطرلری قاره لدم . یازدقلمی بر کره کوزدن کچیر مکده ایدم که قارونک «بکربکی!..» صدای سامعه خراشی کویمزه کلدی کمزی اخطار ایتدی .

تداوی بالموسیقی حقنده اوروپاده متعدد کتابلر نشر اولندیغنی ذکر ایتمش ایدم . کتب مذکورہ : (موسیقینک صحت و خستلاک اوزرینه تأثیراتی) عنوانیه دو قنور شومنه نک (Chomet) ۱۸۷۴ سنه سنده پارسده نشر ایتدیکی اثر ایله پارس دارالموسیقیسی معلملرندن (E. Colombat) موسو قولومبانک (موسیقینک صحت عمومی ایله درجه مناسبتی) نامنده کی اثری وایتالیاطباسندن دو قنور بنواموژون (Benoit Mojon) ک (موسیقینک نفی حقنده خاطر) عنوانی رساله سی ذکره شایاندر که تداوی بالموسیقی مسئله سنه دائر مباحث و تدقیقات جدیدیه حاویدرلر . بر قاج سنه مقدم محرر شهیر مصطفی رفیق بک افندی طرفندن (انسان و حیوانات اوزرنده موسیقینک تأثیری) نامیه ترجمه ایدیلان کتاب دخی ینه بویولده یازلمش آناردن موسو قولومبک (لاموزیک) سرلوحه لی کتابنک قسم ثانیسنک ترجمه سندن عبارتدر . نظر مطالعه منزه واصل اوله بیلان یالکیز شو

درد اثر تداوی بالموسیقی مسئله سنه اوروپاجه اوتهدن بری نظر جدیدله باقدیغنی کوستردیکی کبی بویولده کی تدقیقات و تجربله آلآن دوام ایدلیدیکی مؤید غرضه ستونلرنده آره صره بعض روایته تصادف اولمقددر . نته کیم (صباح) غرضه سنک قوللکسیو نلری قاریشدر یله جق اولسه ۱۳۱۶ نومرولی نسخه سنده مندرج اولان (تداوی بالموسیقی) عنوانی مقاله ده پورتسموت شهری اطباسندن موسیو بلاقناک بو خصوصده مقدمانه اجرای تدقیقاته باشلا دیغنه ودها بعض دو قنورلرک بوابده تجارب عیدده بولنرق تجربله لرندن موجب ممنونیت نتایج استحصال ایتدکلرینه دائر برخیلی معلومات مفیده تصادف اولور .

اوروپاجه اول و آخر سبق ایدن تجارب و تدقیقات بومرکزده اولدیغنی حالده ممالک شرقیده موسیقی ایله تداوی فکرینک من القدم موجود اولدیغنی مؤید روایات تاریخیه اکسک دکلدرد . از جمله اسعد افندی کتبخانه سنده کچن سنه مصادف نظر مطالعه من اولوب نومروسی در خاطر ایدمه مدیکمز مجموعه ده و قتیله دارالشفالرده وظیفه خوار موسیقی طقلمری بولندیغنی حقنده یوقاریکی افادتمزی تأیید ایدر بر فقره مخصوصیه تصادف ایتدی کمز کبی جنتمکان قانونی سلطان سلیمان خان حضر تلرینک سلیمیه جوارنده تأسیس وانشا بیوردقلمری بیمارخانه وقفیه سنده صباح واقشام کونده ایکی دفعه اجرای آهنگ ایلمک اوزره موظف بر (نقاره زن) هیئت بولمسنک شرط واقف اقتضاسندن اولق اوزره تصریح ایدلمی دخی تداوی بالموسیقی فکرینک اوتاریخلرده عثمانیلر آرمه سنده موجود و مقبول اولدیغنی کوسرر . ذاتاً خاقان مشار الیه امر مفروض غرض

موسیقیه دن عودك موجدی اولدقلرینه دائر بعض روایات بولندیقی معلوم اولوب از جمله کتبخانه حاجزیده موجود قدیم برال یازیسی مجموعه ده مندرج بولنان فقرات آتییه بی مناسبتی جهتیله عیناً نقل اییدیورز: (اما اجماع حکما وانفاق علما بویله درکه علم ادوار حضرت داود علی نبینا وعلیه السلامدن منتشر وشایع اولوب اختراعلری اولان عود وفاتلرندن صکره نیجه مدت بیت المقدسه موجود و حجره پرانوارلرند آویخته دیوار اعتبار اولوب بعده زمان فته نشان بخت النصرده جای معهوددن مفقود و نابود اولمشدر).

ذاتاً الك محرق سسلرك (صدای داودی) نامیله کنیدیلرینه نسبت ایلمسی دخی نه درجه صوت حسنه مالك اولدقلرینی تعیین واثباته کافی اولدیغندن دهها زیاده تفصیلاته کیریشمکی زائد عد ایلرز.

خرافات یونانییه بی کوزدن کچیره جك اولسهق بحشمزه متعلق متعدد حکایاته تصادف ایدرز. خرافات دیوبده کچمالی بز؛ چونکه بو خرافات، طاقم امثالدن متشکلدر انکشاف حقیقت آرزوسنده بولنانلره کسوه حکایات وامثال ایله مستور نیجه بیك حقایق عرض ایدر. حکایات مذکوره ایچینده الك زیاده شایان دقت اولانی طبابت معبودی اتخاذا ایدیلان (شیرون) حقنده کی روایت اولوب تمامیه بورابه نقل ایدم جك اولور ایسهك مقاله منری بیهوده تطویل ایتمش اوله جغمزدن خلاصه مالی اولق اوزره: (شیرون فن موسیقیده اوقدر تکمل ایتمش که کنیدیسنه کلان خستلری «لیر» دینیلن آلت موسیقینك آهنگیله تداوی ایدرك نام الصبح اولدقلری حالده اعاده ایدر ایتمش ...) دیمکه اکتفا ایدم.

و جهاده مصروف اولان همدات عالیّه جهانگیرانه لرندن بشقه تعمیم علوم و معارف جهته ده نه مرتبه حصر مساعی بی پایان ایلدیکنه جامع شریفلری قربنده (دار الحدیث) (دار الطب) مدرسه لری کی هرری بشقه بشقه علومده متخصص ارباب اقتدار بتشدیرلك مقاصد خیره سیله احیایور دقلری مؤسسات علمیه شاهد عادل بولندیغندن بنا کرده لری اولان بردارلنداوی به سائر اسباب مداوات جسمانیه صرمسند تداوی روحانی یعنی موسیقی ایله تنشیط و تفریح افکار معلولین جهتنك دخی علاوه بیورلمسی بك طبیعی اولقله برابر غوامض علوم وفنونك تمامی ادراك واحاطه سند کی کمال موفقیات شاهانه لرینك الك بارلاق دلائل مشکوره سندن بولندیغنه شبهه یوقدر.

بورابه قدر ویردیکمز ایضاحات بالنسبه قرون اخیریه عائد اولوب ازمئه قدیمیه طوغری ارجاع نظر ایدر ایسهك بحشمزه متعلق اوله رق تاریخنك ضبط ایتدیکی خیلی وقایعه تصادف ایدرز.

عالی روحانیه نك تداویسی ایچون موسیقینك استعمال اولندیغنه دائر الك اسکی روایتیه انجیل شریفده تصادف ایدرز که اوده قبل المیلاد ۱۰۷۰ تاریخلرنده برحیات بولنان حاکم بی اسرائیل اشموئیل علیه السلام حقنده در. حضرت اشموئیلک اوغرا دینی بعض فلاکنلر سببیه قوای فکریه سنه زیاده سیله خلل طاری اولدیغندن خسته لک ک سو قیله نه یابدیغنی بیامز بر حاله کلدیکی زمان حضرت داود اختراع کرده لری اولان عودك آهنگ دلسوزینه صدای حیات افزالری ترفیق بیسوره رق تغنی به باشلاخه اشموئیلک خسته لکی کسب سکون ایدرك اوزرندن احوال بحران اشتغال مندفع اولور ایتمش. داود علیه السلامك علم ادوار ایله آلات

معلول اولمش ایسه دهینه (فارینللی) نك صدای
روحوازی امدادینه يتشهرک کسب طاقت
ایلمشدر.

برده علل ساریه حکمفرما اولان برلرده
اهالینک استماع موسیقی ایله اشغال اولمیشک پک
زیاده فوائدی کورلمشدر. فرانسر لساننده بر
ضرب مثل واردرکه مالی (خستهک قورقوسی
قورقو خستهلکنی منتج اولور) جمله سیله افاده
اولنه بیلور. بویله زمانلرده استیلای امراض
احتمالندن متولد خوف وتلاش اصل مرضک ایقاع
ایده جکی مضراتدن اکثراً دهها زیاده موجب
فلاکت اولدیغندن امراض مستولیه اجرای احکام
ایدن محللرده موسیقی ایله امرار اوقاتک اندفاع
مرض ووقایه صحت عمومیه امرنده دخل کلیسی
اولدینی تصدیق ایدلمکدهدر.

مشاهیر حکمت شناساندن (آمر) بر جوق
ذوانده مشهور اولدینی اوزره دکلیدی موسیقینک
نوع وماهیتنه کوره بعضاً غایت صقیلوب معذب
اولور ؛ بعض کرده فوق العاده علائم انبساط
وانشراح اظهار ایدر ایمش. فرانسه علماسنندن
(آراغو) نك آثارنده (آمر) حقهده کوردیکمز
فقره آتیه بروقه غریبه بی حاکی بولندیغندن
بورایه نقلی مناسب عد اولمشدر:

«آمر هنوز اوتوز یاشنه واصل اولدینی
هنکامده اجاسندن بعضیلریله برمسامره موسیقیده
بولنور ؛ اولجه ترتیب قلنان پروگرام موجبجه
اواقشام بومسسامرهده منحصرأ المانیا بستمکارانی
سر آمدانندن قلو کک غایت آفره مهم مع مافیه
استادانه پارچه لری چالمنه باشلار. آمرک آهنگندن
هیچده ملذذ اولمدینی صیقندیسندن کاه اسنه مکه»

میتولوژی افسانه لرندن قطع نظر ، موسیقی
ایله تداوی حقنده تاریخاً مضبوط وقایعک باشلو -
جهلینی خلاصه ذکر ایتسه ک مدعای تنویره
کفایت ایدر ظننده یز . روایت اولندیغنه کوره
اسپانیا قرالردن بشنجی (فیلیپ) غایتله سودیکی
مخدومنک وفات ایتسی اوزرینه قره سوداکی
برعلته کرفتار اولمش ایدی . خستهک نوبت حالنده
وقت وقت تشدد ایتدکجه امور حکومتیه باقز
وقرالیچه (ایزابت دوفررار) ک فوق العاده
ابرام واصرارینه رغماً حکومت مجلسنه ریاست
ایتمکدن استنکاف ایلر ایدی . اوصرمده مشاهیر
خوانسدکندن (فارینللی) نك مادریده مواصلت
ایتدیکنی طویان وقرالک استماع الحانه اولان فرط
میلانی بیلن قرالیچه ، خستهک برکرده آهنگ
موسیقی ایله دفع غموم و آلامنه چالیشلمق جهتک
تجربه سی فکر یله مکمل بر قونسر ترتیب
و (فارینللی) پی ده اورایه دعوت ایدرک وقت
مناسبنده استاددن حزین ، مؤثر برایی بستمه
اوقومسفی طلب ایلر . (فارینللی) تغنی به باشلار
باشلامز قرال غایت متأثر اوله رق دهها صکره لری
رقت وتأثری بستمون تزیاید ایدر ؛ ایکنجی پارچه نك
نهایتده (فارینللی) پی یاشنه چاغروب مستغرق
نوازش والتفات ایتدکدن صکره اوچنجی بر بستمه
دهها اوقومسفی امر ایدر . خواننده شهر بو دفعه
سنده اولانجه صنعت و مهارتی صرف ایتمکله
قرالک پک زیاده نظر توجهنی جلب ایدرک سرای
قرالی به آلبیر وهرکیجه علی الدوام اجرا قلنان
آهنگلرک تأثیر یله قرالده خسته لکدن اثر قالمیه رق
کا کان امور حکومتیه اشتغاله باشلار.

بشنجی فیلیپک اوغلی فردیناند دخی بدایت
حکومتی اواننده عینی پدری کی بر حال مرضی ایله

ايدى. هر كس ايصير يلان آدملىك هلاكي مقرر
ياخود ايدى بر بلاهته محكوم اولديغنى ظن
ايدىيوردى.

آلات موسيقيه نك وعلى الخصوص فلاوطه
ايله كيتارنك سسلرى مصايينك احوالى براز
تعديل ايتكمده ايدى. مذكور سازلر ك آهنگنى
ايشدكلرى وقت يواش يواش اويقودن اويانير
كي كوزلرني آچوب اولاي آغز و اصول داخلده
حركت ايدرلر و بعده كيتدكي بو حاللرى مزايد
اوله رق بيوك برانهاك ايله دانسه باشلارلر ايدى.
دها غربي موسيقي يه كلياً بيكانه اولان كيمسelerلر
بو هيچان عصبي يه طوتلدقلى زمان فوق العاده
مهارتله رقص ايتلر ايدى.

موسم صيفده (پوي) شهريله نواحيسى
فلاوطه، قلازينت و «چيفته نعره» سسندن كچلمز
بر حاله كلور، هرجهته رقص ايدرلر شفاياب
اولق ايستيان خستهلره تصادف اولنوردى. اورالرك
اهاليسنجه حاصل اولان اعتقاده كوره موسيقي
ايله رقصك تاثيرى، اورومجكك ايصيره رق براقدينى
سمى وجودك هرجهته طاغتمقدمه و بعده جلدده كي
مسامات طريقيله خارجه دفع ايتكمده ايدى. كذلك
اكر مصايينك طمارلرنده بو زهردن غايت جزئي
مقدارده قله جق اولور ايسه خستهلكك الى الابد
دوامنه سبييت ويره جكنى، كسب افاقت ايتمش كي
كورينان خستهلرك مذكور آلات موسيقيه دن
برينك سسنى طويجه ازسرنو عيني علامم هيچان
و بحران عصبي يي اظهار ايتلرندن استبدال
ايدىيورلر ايدى. خستهلكك سرايت وانتشاريله
مصايينك غير قابل تداوى بر حاله كلمى امرنده
بو ذهاب باطاك دخي دخل كليسى اولمشدر. مؤخرأ
(ناراتيزم) مبتلارلرنيك عددى او قدر چوغالمشدر كه

كاه اياغه قاقوب اوتيه برويه طولاشمغه باشلا -
سسندن حضارك نظر دقتنه چارپار. قلو كك آنارى
چاندينى مدتجه امپر ك بو حالى مزداد اولمقدمه
دوام ايدر. نهايت استاد شهر ك نفيس آنارندن
اولان بو پارچهلره ختام ويريلهرك اويناق، مهييج
مع مافيه دوز، ساده هوالر ترنم اولنمغه
باشلانجه امپر ك حالى بردنبره مبدل سرور و انشراح
اوله رق بشقه برعله چيقمش كي فوق العاده علامم
شادى اظهار ايتمش و حتى سوينچندن طاتلى طاتلى
آغلامغه باشلامشدر.

تداوى بالموسيقي مجتهد (ناراتيزم) دينلان
خستهلك ايله انك - بروجه آتى عرض ايدم جكمز
طرز غريبده - صورت تسكينك خاطر. كلامسى
قابل اوله مز. ايتالياده كائن (پوي) شهرنده كثرله
بولنان بر نوع بيوك اورومجكلرك ايصير سسندن
حاصل اولدينى اعتقاد ايديلان بو خستهلكه [۱]
كرتار اولانلر اكرتيا ماليخوليا مصايينى كي
تبارله چكيلوب دوشونورلر و ياخود زياده سيله
سرخوش اولمش كي قواى عقليه لرني غائب
ايدرلردى. ناراتيزم مبتلارلرنيك اكرتيسنى موسيقي
او قدر تهيج ايدىيوردى كه ذوقلرينه موافق
كلان پارچهلرك دهالرك نغمه لرني ايشيدرايشتمز
قيام ايله صچرامغه باشلارلر و بر طرفدن شوق
ومسرت صدارى چيقارمق آرتق تاب وتوانلر
كسيانجهيه قدر لاينقطع دانس ايدرلردى.

اون بشنجي عصر ك نهايته طوغرى بو خستهلك
(پوي) شهرندن جسوار محللره سرايت ايتمش

[۱] موسيو (الفرد موري) نك بوبابده تدقيقات
مكمله ي حاوى بر مقاله سنى كورمش ايدك ؛ بومرض
غريب اوزرينه ويرديكمز تفصيلات اورادن مأخوذدر.
(Dict. des sciences, lettres et arts.)

صحیح ایدنک ایچون مسئله یی بر آرز تعمیق ایتمک
ایجاب ایدیور :

علی العموم الحان شناسان موسیقی به مصور
حسیات ناظر یله باقار لر . فی الواقع موسیقی حسیات
بشریه یی مکمل صورتده افاده ایدر ؛ لکن
تجارب ذاتیه منزله قناعت ایتدیکمز وجهله موسیقی
اولیور که حس حصوله کتیر مکسزین هم اصول
واطواری بر صورت بسیطه ارائه ، همده بعض
اصوات طبیعتی تقلید وایما ایده بیلور . بو درلو
موسیقینک بر طرفدن طوغریجه روح و او طریق
ایله دخی تشکلات وجودیه اوزرنده اجرای تاثیر
ایتدیکنه حکم اولنق ایجاب حالندر .

بوراده وارد اوله جق بر اعتراض مقدره
جواب اولق اوزره ملاحظات آتیه نك ایرادینه
لزوم کور مکده یز . اوت ! اصول و اطواردن ،
بعض اصوات طبیعتدن بشقه برشی افهام ایتیمان
بونوع موسیقینک تولید حسیات ایتدیکی دخی بعضاً
وقوع بولیور ؛ بو حال موسیقینک حسیات مذکوریه یی
بالذات حصوله کتیر مسندن و یا خود طوغریدن
طوغری یه ده افاده ایتمسندن ایلوو کلیوب بلکه
فکرده ذاتاً مضمر و مرکوز اولان تحسسانک ازدیاد
وانجلاسنه وسیله اولسندن نشأت ایتکده در .

مع هذا بوفن بدیعک اک رقیق و نازک تاثیر ایدن
اک زیاده باعث هیجان حادثاته قدر حسیات بشریه یی
مکمل افاده به مقتدر اولدینی و بو نقطه نظرندن
هیچ برقنک اکا نمائل عد اولنه میه جنی عموماً
مسلمدر . او حالده روح ایله بدنک اتحادی اساسنه
مستند اوله رق ، روحی متأثر قیلعه دن بدنی حصه
دار تاثیر ایتمک فصل قابل دکل ایسه بدنه تاثیر
بخش اوله دن روحی متحسس قیلق دخی ممکن
اوله میه جنی ضروری حکمی آلور . ذاتاً اعصابک
بر قسمی یالکیز اصول و اطواری ، بر قسمی ده

تداویلری ایچون مخصوص قونسرلر ترتیب
ایدیلور ایدی . ایشته الیوم (تارانت) شهری
جوارنده « نارانتل » نامیله معلوم اولان رقص
بوقونسرلردن یادکار قالمشدر .

تأثیر موسیقی حقننده دها زیاده وقایع ذکر
و تعدادینه مقاله مزک زمینی مساعد اولدینی کی
حاجتده یوقدر ظن ایدرز ، چونکه افادات
متقدمه مزدن من القدیم امراضک وبالخاصه امراض
عصبیه نك تاثیر موسیقی ایله تسکین و اشفا سنه
چالیشل دینی پک اعلا من فهم اولمشدر .
*

فی الواقع موسیقینک انسان اوزرنده کی تاثیر
ازمنه قدیمه دن برو معلوم بولمق له برابر بو آنه
دکین اجرا قلنسان متعدد تجربه لر دن فن تداویجه
او قدر مهم بر ترقی حصوله کله مامشدر . بو ایسه
کیف ماتفق یاییلان تجربه لر دن حصوله کلان حسن
تأثیرک فن تداوی نقطه نظرندن نه صورتله منتج
موفیت اولدینی حقیله کسیدیرمک طبیعی ممکن
اوله مامسندن نشأت ایتکده در .

بوندن بشقه انسانک اعصاب واسطه سیله
متحرک و متحسس اولدینی دخی قدیماً معلوم
اولوب یالکیز خواص عصبیه یی ارائه و اثبات
ایتمک لازم کلیور ایدی . ایشته مؤخرأ اعصابدن
بر قسمک یالکیز ناقل حساسیت ، دیگر طاقنک ده
یالکیز ناقل طور و رفتار اولدینک کشف ایدلمی
علم منافع الاعضاجه مهم ترقیاتک حصوله بادی
اولمشدر . آنجق موسیقینک تاثیرات مختلفه سنک
کیفیت و قوعنی تعیین ایتمک او قدر مشکدر که
شمدی به قدر نغماتک افاده ایتدیکی معنائک درجه
شمول و ماهیتی بیله تماماً آکلاشیله مامشدر . تاثیر
مبحوث عنک هر کس اوزرنده مطردأ وقوع بولم دینی
کل یوم مشهود من اولدینسندن بوباید بر فکر

بالاده کی تمهید آتمزدن قضایای آتیه استنتاج
اولیه بیلور؛ ذاتاً هر کس بونلرک درجه اصابتی
کندی اوزرنده وقوع کلان حادثاتی دقتله ملاحظه
وتدقیق ایدرک آکلایه بیلور:

اولاً بر نوع موسیقی وارد که صورت
خصوصیه روح ایله جریان دمه و بناء علیه اعصاب
محركه اوزرینه اجرای تاثیر ایدر.

ثانیاً موسیقینک بر نوعی ده اولور که بالخاصه قوای
حسیه یعنی آلت حس اولان اعصابی تهییج ایدر.
ثالثاً بر قسم موسیقی ایسه هم روح همده
قوای حسیه به تاثیر ایدر که اکثریتله تصادف
ایدیلانده بو نوعیدر.

رابعاً اکثر زیاده روحی، اعصاب محركی
متاثر قیلان موسیقی ایله اعصاب متحسسه بی تهییج
ایدن موسیقی آره سنده دخی بیگلرجه درجان
مختلفه بولنه جفی شبهه سزدر.

بوسیدن ناشی بر موسیقی شناس صرف ذوق
ذاتیه تابع اوله رق بو تاثیرات متفاوته بیننده کی
فرقلری نظر اعتباره آلمسه بیله تدای بالوسیقی
حقنده اجرای تجارب آرزو سنده بولنان ارباب فنک
نظر دقتی تاثیرات مذکوریه منعطف اولماق
قابل دکلدر. ایشته بو فرقلرک نظر تدقیق و اعتباره
آلمی زیاده سیله حائز اهمیت اولدینی کی بو بایده
اجرا قلنه حق تجاربک ده اس الیاسنی تشکیل ایدر.
بو حالد فرضاً یالکیز بر قسم اعضا ک
وظایق فنیجه وقوعه کلان فرط فعالیتدن طولای
مختل الصبحه اولان کیمسه اوزرنده طوغریدن
طوغری به خسته لغنه اجرای تاثیر ایله او نوع
اعصابی تعدیل وتنظیم و یا خود قوای مغویه سندن
بعضاری تسکین وتحریک اتمکه مناسب بر مو
سیقینک تطبیق وتجربه سی داعی منفعت اوله جفته
حکم ایدیه می؟ عجباً امراضک موسیقی ایله

یالکیز حساسیتی نقله خادم بولدینی علم منافع
الاعضایه کوسترمیور می؟ بناء علیه موسیقی
صنعت نفیسه سنک اعصاب مذکورنک بالخاصه بر
قسمی، یا ترجیحاً قسم دیگرینی و یا خود ایکسینی بردن
متاثر اتمک خواصی جامع اولدینی ظاهر ایدر.

بو بایده ایکی مثال متباین ذکر ایدم: مثلاً
جمعه کونلری یولده سلاملق رسم عالیه کیدن بر
مفرزه عساکر شاهانه تصادف ایدرز؛ اوکلرنده
بر باندوموزیکه، علی العاده بر مارش چاله رق
کیدییور. بو تصادفدن متاثر اولمیان کیمسه
یوقدر دنیه بیلور، چوققلر بیله فرقنده اولدقلری
حالد ایقلریله اصول کوسترمکه باشلارلر؛ مارین
تاریندن بعضاری سوق طبیعتله عسکر آدیمی آتمغه
بعضاری ده عینی مشی و حرکت تابع اوله رق
طابوری تعقیبه قویولورلر. ایشته بو موسیقینک
بالخاصه اعصاب محركه ایله روحه اجرای تاثیر
ایتدیک وارسنه نذکاردر.

برده فرض ایدم که: ارباب معارف وکلادن
مرکب بر مجلسده بولنیورز؛ هر کس کمال مراقله
آهنکک باشلامنه منتظر؛ اورتاده عمیق بر سکوت
حکمفرما... اوصرمده مثلاً عطرینک، دده نک،
دلال زاده نک، ذکایی افندینک منتخب آثارندن
برسی ترنم اولمغه باشلایور، ده آهنکک بدایتنده
مستمعین کمال انجذاب ومفتونیتله مسحور نغمات
اولیور، حضارک رقت وتاثری غلیانه کلیور،
عقبنده پیهوده بر ضبط ایدلمکه چالیشیلان
سروشک تاثر قطرملری کوزلرده پارلامغه باشلایه رق
بالجمله حاضرینی حسیات عمیق قلبیه به مستغرق
ایدییور. بو موسیقینک تأثیری دخی بالخاصه
حسیات و بو حسیاتی حصوله کترین اعصاب
اوزرینه اوله جفته شبهه یوقدر.

مومالیه اثرینک بر آز دها آشایندمه شو
 بولده اداره افکار ایدیور : « شاعر لر ، رسام لر
 گزیده بر اثر موسیقی استماع ایتدکری وقت قوای
 خیالیه واختراعیه لرینک کشایش پذیر انجلا اولدیغی
 حس ایدرک فکر لرینه پارلاق ، ناشنیده مضمون و یا خود
 مکمل ، مطرا بر تابلو زمینی توارد ایدر ؛ دیمک که
 قوای متحسسسه نك بو تنهی آنلر ایچون قهوه ،
 شراب و یا جمله عصیه نك فعالیتی تزیید ایدن سائر
 درلومشروبانك کوردیکی خدمتی ایفا ایدر... ایشته
 بو گاده موسیقینك تأثیر کئوالیسی دنیله بیلور . »
 اقوام قدیمه ، یمک ینیلورکن موسیقینك حسن
 تأثیرینه اهمیت مخصوصه عطف ایتدکرندن آلات
 موسیقیه اربابی طعام انناسننده معتنا بروطفه ایله
 مکلف بولمقده ایدیلر . طعامده انسان ذهنی نهکی
 افکار وتحسسسات ایله مشغول ایتمش ایسه بعدالطعام
 ینه عینی حسیاتی محافظه ایلدیکی بالتجربه ثابت
 اولمشدر . بونك ایچون نشاط و مسرتله ایدیلن
 طعامی متعاقب شن وشاطر بولنله جفی کبی مکدر
 ومغموم بر حالده ینیلن یمکدن صکره دخی سفره دن
 قالقار قالقماز عارض اوله جق هموم وغموم قولایچه
 زائل اولیوب خیلی زمان باقی قالدیغی کذلک
 مجربدر . مکرکه بعض احوال فوق العاده نك
 حدوث وظهوریله بونتایج طبیعیه نك وقوعی ممکن
 اوله مسون . ینه بوقیلدن اوله رق لالابالایانه ولطفه
 پردازانه مباحثات ایله ایدیلن طعامدن صکره جدی
 برایش ایله مشغول اوله بیلیمک ایچون انسانك بر
 خیلی مدت جبر نفس ایدرک اعتدال دمی اعاده
 واکتسابه چالیشمی لازم کلدیکی بعض مدقیقچه
 ادعا اولمقده در .

قواعد حفظ الصحه نك لزوم واهمیتی طانیان
 وبلکده بزلردن دها کوزل موقع تطبیقه قویان
 اقوام سالفه نزدنده طعام ایدرکن سفره لرینك
 اطرافنده خنده اور سوزلر سوبلیمک ایچون لطیفه

تداویسی امرنده علم طب نقطه نظرندن بو یولده
 بعض قواعد وضع وتأسیسی و بو واسطه ایله حفظ
 الصحه جه قوای مختلفه نك انبساط ایتسنك
 تسهیلی قابل اوله مزیمی ؟ مثلاً بعض علل عقلیه
 واردرکه قوای مفکریه متعلق اولان اعضانك
 معلولیتندن وقوای مذکور نك تمایلات مفرطه .
 سندن نشأت ایتکده در ؛ بر طاقی دخی بلا
 واسطه قوای حسیه یه تعاقی بولنان وبالخاصه
 حسیات قلبیه ایله اندن متولد آمال وهوسات
 مفرطه یی متأثر ایدن اعضانك معلول اولسندن
 منبعث بولمقده در . بو سببدن ناشی فلان عضوه
 و یا خود فلان قوه معنویه هانکی موسیقینك
 تأثیر ایتدیکی کوزلجه تعیین و تفریق ایدیلرک
 تجربهلرده بولنله جق اولسه موجب ممنونیت نتایج
 استحصال ایدیله جکنه شبهه اولنمالیدر .

موسیقینك قوای مادیه ومعنویه اوزرینه اولان
 تأثیریه بعض ماکولات ومشروباندن متحصل
 تأثیر آره سنده موجود بولندیغی کوریلان مناسبت
 دخی شایان دقتدر . بومناسبت بعض مدققینك نظر
 دقتندن دور قالمامشدر ؛ ازان جمله موسیو بوکییه
 (فلسفه موسیقی) عنوانلی اثرنده دیورکه : «... مهیج
 نعملر باشه اوران شرابلر کبی انسانی مست
 ومدهوش ایدر ؛ حربیه باشلانمزدن اول چالینان
 مارشلرک اردویی حربیه تحریرص و تحریک ایتسندن ،
 موسیقینك تزیید جسارت وشجاعته سبب
 اولدیغی استنتاج ایدلیدیکی تقدیرده بو تولید
 جسارت خاصه سنك مسکراتده دخی بولندیغی
 قبول ایتک ضروری حکمی آلور . فی الحقیقه
 مسکراتده جمله عصیه یی تهییج ایتدیکندن عینی
 تأیری حصوله کتیررکه اورویا اردولرنده بعض
 نفراتك کوزلجه قفالرینی توتسوله مدن حربیه کیر -
 یشه ماملری بونی مؤید احوالندندر . »

کو، شوخ مشرب ندما بولندیرمق معتاد ایدی .
زیرا درجه اعتدالی تجاوز ایتمک اوزره کوله نك
تسبیل هضمه مداری اولدینی تصدیق ایدلمکده در .
حتی فرانسزلر بوحقیقه ابتداء زیاده جه کولدکاری
وقت :- (Je viens de me faire un verre de bon sang) دیرلرکه « وجودمه برقدح اعلا قان
قزاندیردم » معناسی افاده ایدر .

الحاصل ازمنه قدیمه دن برو ضیافتلرده موزیقه
طافلری بولندیرمق اصول متخذمدن اولدینی
مثبت خیلی روایات موجود اولوب از جمله (اومر)
و (ویرژیل) کبی شعرای قدیمه نك معبودلر
وقهرمانلر حقنده تنظیم ایتدکلری مدحیهلری
قرالارک سفرملری اطرافنده (ایر) دنیلان آلت
موسیقی ایله ترنم و تغنی ایتدکلری یونان مورخلر -
ندن (تیمازن) نك قولنه استناداً لاتین مؤلفلرندن
(کوئنتیلین) نام ذات بیان ایتمکده در .

(نینوا) خرابهلری جوارنده کشف ایدیلان
بیوک برطاش لوحه دخی بوراده ذکره شایاندیر .
« تاریخ موسیقی » موسیقی مؤلف شهری (فیتس)
بولوحندن بحث ایتدیکی صرمده دیورکه : « نینواده
میدانه چیقاریلان طاش اوزرنده محکوک نقوش
معاینه ایدلکده اورانك قرال وقرالچه سنك
یانلرنده معیت افرادی بولندینی حالده بر باغچه ده
یمک ماصه سنك اطرافنه اوطوررب الرنده طوتد -
قلری شراب طولو قدخلری ایچدکاری وقارشو -
لرنده دخی بر آدمك چنك چالینی مرتبم بولنش
وقرالره اعظم رجال حکومتك ویردکاری ضیافتلر
انساننده آهنگ موسیقی اجرانك بابل و آتوریا
قطعهلرنده عادات مرعیه دن اولدینی بولوحه دن
استدلال ایدلمشدر ... »

موسیقیدن آوزیاچوق متاثر اولملری اعتباریه
انسانلر باشلوجه درت قسمه تقسیم اولنه بیلورلر .

برنجی قسم، تموجات صدائییه کندیلرنده برکونه تاثیر
فیزیولوژی حصوله کتورمیان کیمسه لر درکده بولنلرک
عضو سمعه متعلق اعصابی - صاغیرلر کبی -
هرهانکی برسیدن ناشی معطل و مفلوج اولدیغندن
موسیقیدن نصیبلری یوقدر . ایکنجی قسم، تموجات
صدائییه انلر اوزرنده يك ناقص بر تاثیر فیزیولوژی
کوسترن ذواتدرکه یالنگز نغماتی ایشتمکدن بشقه
موسیقیدن بر تلذذلری یوقدر . اکث روحنواز ، اکث
فرحنانک نغمهلردن بیله ذره قدر متحسوس اولملرلر ،
انلرجه بونغمات عادی کوراتی ، بی معنی سسلردن
عبارتدر . بوقسمدن عد اولنه بیله چك برچوق
کیمسه لر تصادف اولنه بیلیر . اوچنچی قسم، کند -
یلرنده تموجات صدائییه يك اعلا تاثیر فیزیولوژیسی
حصوله کتیروب بالاخره روحاً دخی متلذذ
اولدقلری حالده حسیاتی بشقهلرینه افهامدن عاجز
اولانلردر . بوقسم اربابی تموجات مذکوریه
یالنگز ایشتمکله اکتفا ایلمیوب بلکه افاده ایتدیکی
معنایی ده تفهم ایدلر ، بر نقصانلری وار ایسه اوده
لساناً افاده ایدماملریدر . بوقسمه داخل اولانلرک
مقداری کثیردر . درنجی قسم، تموجات صدا -
ئییه نك تواردات مطرده سی اوزرلرنده متمادی بر
تأثیر فیزیولوژی حصوله کتیردکن وروحلری تاثیر
مذکوردن فوق العاده حصه مند انبساط وانشراح
اولدقدن ماعدا تحسوسات ذاتیه لرینی بشقهلرینه ده
احساسه مقتدر اولانلردر . ایشته حقیقی صنعتکار
بوذاتلردرکه شولسان روحانی بی مکمل آکلامق
وعند الافتضا آنکله افهام مافی الضمیر . مقتدر
اولق موهبه سبحانه بیله یارادلمشدر .

مع هذا افکار وحسیاتی واسطه الحان ایله افاده
و بیان ایدم بیلیمک خصوصنده بر اقتدار و بهولت
خدادادی حائر اولان ذوات ایله بوخاصه طبیعیه يك
آز مالک اولان کیمسه لر آرمسند یکدیگرندن از
چوق متفاوت بیگلرجه درجات بولندینی بدیهلر .

بجست بك افندی

حکمت

الرحمٰنه تعالیٰ رنکمل ابیر

حدیث شریف نبویده (الحکمة ضالة... الخ)
وارد اوله رق مال منیفنده (حکمت مؤمنك یتیکیدر
نرمده بولورایسه آلیر) بیوریلیور. حکمتله توحید
وایمان بیننده اساساً برمناسبت کامله موجوداولمقله
برابر اعتقاد عاجزانه محجه حدیث شریف مذکورده
مؤمنك حکمتی بولدیغی یرده صاحبی کبی آلفیه
صلاحیتدار کوسترلمسنگ اسرارواسپایندن بریده

(تداوی بالموسیقی) مسئله مهمه سنه متعلق
یازیلحق دهاک چوق مباحث نافع وارایسه ده
مقاله من ذاتاً زیاده اوزامش بولندیغندن انلرک
بوراده ذکر وتفصیلنه امکان قالمامشدر. بناء علیه
دها زیاده معلومات آلق مراقنده بولسان ذوات
کرامك یوقاریده اسامیسنی تعداد ایتدیگمن اثرلر
مراجعت بیورملرینی توصیه ایله اکتفا ایلرز.

محمد زکریا